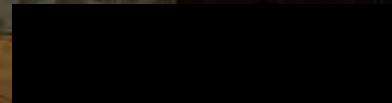

MuzeeAquarium
DELFSIJL

Jaarverslag 2023

MuzeeAquarium Delfzijl

Drukbezochte opening (foto Sandré Munniksma)

Colofon

Foto's: Harm Wessels, Sandré Munniksma, Wendy Bruins, Sabine Nienhuis. | Tekst: Greet Doornbos (voorwoord), Cynthia Heinen, m.m.v. Jetty Bloemen | Vormgeving: 247design Groningen

Inhoud

Voorwoord, Greet Doornbos, voorzitter	3
Inleiding	4
Jaaroverzicht van tentoonstellingen en activiteiten	5
Bezoekers	14
Donateurs, fondsen, subsidiegevers en sponsors	16
Collectie, registratie, beheer	18
Communicatie en PR	20
Organisatie en personeel, VVV	21

Het bekende busje van RTV Noord voor het MuzeeAquarium

Foto voorzijde: bezoekers in het museum

Voorwoord

Het jaar 2023 was eindelijk weer een jaar zonder beperkingen, enz. We konden weer open zijn, zoals we graag willen. De bezoekers kwamen met ruim 23.500 naar het museum en dat geeft ons een goed gevoel.

Het begon al goed met de dag van de scheepvaart op 7 januari. Veel aandacht van regionale kranten en radio/tv Noord. Een goed begin van het jaar.

De vestiging van de VVV werd per 1 juli gesloten en vervolgens werd ons eigen team van de receptie uitgebreid. We streven ernaar altijd 2 personen bij de receptie te hebben.

“Onze boei” werd gerestaureerd en kwam net voor de zomervakantie weer terug in de museumtuin. Tot groot genoegen van velen.

Dit jaar werden er weer mooie exposities ingericht, vooral de expositie over de borgen in Eemsdelta was van grote klasse.

Wat ook veel losmaakte bij de inwoners was het verzamelen van de Jumbo plaatjes met daarop afbeeldingen van vroeger en nu. Een geweldig succes!

In september kwam de Raad van Advies voor de eerste keer bij elkaar. We zijn blij met deze groep, die ons met raad en daad ter zijde wil staan.

In december hebben we met de vrijwilligers het jaar af-

gesloten met een hapje en een drankje. De stichting is alle vrijwilligers erg dankbaar voor hun inzet. Zonder vrijwilligers zou de stichting niet kunnen bestaan!

Dank daarvoor en ga zo door. Jullie werk wordt zeer gewaardeerd!!

Het bestuur is in 2023 als volgt samengesteld:

Mevrouw. G.H. Doornbos-Oomkens, voorzitter

De heer ir.H.T.T. Leenders, penningmeester

De heer mr. H.N. Wessels, secretaris

Mevrouw J.F. Snijder – Hazelhoff

Mevrouw G.J. Koers

De heer H. Havinga

De heer M. Bouman

Greet Doornbos,
voorzitter.

Inleiding

We kunnen met een positief gevoel terugkijken op 2023: het aantal bezoekers passeerde voor het eerst sinds 2019 weer de grens van de 20.000, het aantal groepsarrangementen nam weer toe en met name in de schoolvakanties werd het museum druk bezocht. Een paar hoogtepunten waren de Dino-dag in de herfstvakantie met bijna 1000 bezoekers en de tentoonstelling 'Borgen in Eemsdelta' waar veel bezoekers speciaal voor kwamen. We merken dat de wisseltentoonstellingen een belangrijk onderdeel

Bezoekers in het museum

zijn van ons aanbod en we hebben de luxe van twee wisselzalen: de wisselzaal die onderdeel is van de Wagenborgzaal en de Eemsaal, onze multifunctionele ruimte die we ook vaak verhuren als vergaderruimte.

Om zoveel bezoekers te kunnen ontvangen, rond te leiden en het museum op orde te houden, zijn veel vrijwilligers nodig: zowel voor als achter de schermen is er weer hard gewerkt in het afgelopen jaar. Dankzij die inzet kan het museum bestaan, en dankzij de financiële steun van subsidiegevers als de gemeente Eemsdelta en de provincie Groningen, naast de steun van sponsors en donateurs. Gelukkig waren ook de eigen inkomsten boven verwachting en zo mochten we het jaar ook in financieel opzicht positief afsluiten. De financiële verantwoording is te vinden in de jaarrekening 2023.

In dit jaarverslag leest u welke activiteiten het Muzee-Aquarium heeft georganiseerd en ondernomen in het afgelopen jaar, met dank aan een ieder die hieraan een bijdrage heeft geleverd.

Cynthia Heinen
Directeur

Jaaroverzicht van tentoonstellingen en activiteiten

In de eerste week van 2023 stond de tentoonstelling over glaskunst nog opgesteld in de wisselzaal. Deze maakte in februari plaats voor de tentoonstelling 'Beelden in beweging', met foto- en filmbeelden van historisch Delfzijl en bijzondere objecten, zoals een collectie fototoestellen en projectoren en een heel antiek fototoestel van de eerste bioschoopeigenaar van Delfzijl, dhr. Schepel. Als onderdeel van de expositie waren vier schermen opgesteld, waarop zowel bekende als niet eerder vertoonde films van Delfzijl te zien waren. Een bijzondere bijkomstigheid was, dat het museum enige tijd geleden een complete collectie glasdia's had ontvangen uit de nalatenschap van de Delfzijlster fotograaf P. Dijkstra, die vanaf het midden van de vorige eeuw veel schepen had gefotografeerd: een feest van herkenning voor de oudere generaties Delfzijlsters. Daarom wilde het museum zoveel mogelijk mensen de gelegenheid geven om de tentoonstelling te kunnen bekijken: de tentoonstelling werd verlengd tot en met de zomervakantie.

De opening van de expositie Beelden in beweging

Een impressie van de expositie Beelden in beweging

Bezoekers op de opening van de expositie Joep Hommerson

Het antieke fotoestel van dhr Schepel

Schilderij van Joep Hommerson

De volgende tentoonstelling vond plaats in de Eemsaal: een overzicht van de schilderijen van Joep Hommerson, een schilder uit het dorp Bierum, dat in de buurt van Delfzijl ligt. Zijn werk is heel kleurrijk en fantasievol: het doet sterk denken aan de kunststromingen magisch realisme en fantastisch realisme: een soort droombeelden, realistisch geschilderd maar ontsproten aan de fantasie. De schilderijen kenmerken zich door de vele details en de bezoekers reageerden vooral verrast: ze verwachtten deze tentoonstelling niet in het MuzeeAquarium, zeker de mensen niet die wisten dat Hommerson zelden exposeert.

Maar omdat de schilder uit dezelfde gemeente afkomstig is én omdat fossielen, schelpen en vissen verwerkt

Schilderij van Joep Hommerson

zijn in zijn composities, was de samenwerking met het MuzeeAquarium goed te verklaren.

Ondertussen werd een kleine expositie opgezet in de ruimte naast de Eemsaal: dit betrof een reizende expositie rondom Johanniter kloosters in Oost-Friesland en in Groningen. Deze tentoonstelling werd gerealiseerd met hulp van een gastconservator, Jochem Abbes, die ook een excursie en een lezing hierover verzorgde. Onderdeel van het project was het plaatsen van een informatiebord op de oorspronkelijke vindplaats van het klooster. Omdat dit terrein nu eigendom is van Groningen Seaports, moest hiervoor wel hun toestemming worden gevraagd. Die werd gegeven, evenals hun medewerking: een informatieve blijvende herinnering aan het kloosterverleden van Oosterwierum.

Voor deze expositie werden objecten geleend uit het Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis en uit de eigen collectie, zoals bijvoorbeeld kloostermoppen en bodenvondsten.

Ondertussen was een nieuwe expositie in voorbereiding, over Borgen in de gemeente Eemsdelta. Weinig mensen weten dat er 52 borgen en steenhuizen bestaan hebben in deze gemeente, want de meeste zijn verdwenen. Deze expositie werd in november geopend

Onthulling van het informatiebord te Oosterwierum

Groninger Museum. Deze objecten heeft het MuzeeAquarium ook aangevraagd en in bruikleen gekregen. Voor het MuzeeAquarium was het een intensieve voorbereidingsperiode: er moest voor het eerst een faciliteitenrapport worden opgesteld, de verlichting moest gedimd kunnen worden omdat met name tekeningen en kaarten aan een minimale hoeveelheid licht blootgesteld mogen worden en sommige objecten vereisten een creatieve constructie om ze te kunnen exposeren, die door vrijwilligers werd bedacht: zoals voor het wandkleed en de schouw. Met deze tentoonstelling waren dan ook veel vrijwilligers intensief betrokken bij de opbouw, maar de 150 kilo wegende

Lezing van Jochem Abbes over het klooster Oosterwierum

tuinbeelden uit het stadskantoor van Appingedam zijn door een gespecialiseerd verhuisbedrijf vervoerd. De beelden hebben bij de vroegere borg Houwerda gestaan en mochten op deze tentoonstelling niet ontbreken.

Johannieter kloostertentoonstelling

De stijkkamer op de tentoonstelling Borgen in Eemsdelta

Naast het Groninger Museum heeft ook het Fries Museum een bruikleen gegeven: een rouwbord met adellijke familiewapens. Verder waren er bruiklenen uit Museum Stad Appingedam, de kerk van Farmsum en ook particu-

Impressie van de tentoonstelling Borgen in Eemsdelta

Opening van de tentoonstelling Borgen in Eemsdelta door Egge Knol

liere bruiklenen. Het was een bijzondere tentoonstelling, ook in de geschiedenis van het MuzeeAquarium. Er was een interactief gedeelte: een belevenistafel, waarvan het blad een touchscreen was van een oude kaart van

De opening van de tentoonstelling Borgen in Eemshaven.

noord-oost Groningen en waarop je (beeld)informatie kon vinden over alle borgen in de regio.

Ripperda te Oosterwijtwerd en een aantal kloosterstenen uit Farmsum.

Via de regionale kranten was een oproep gedaan voor bijzondere objecten die afkomstig waren van de borgen in de regio. Dit leidde tot een bijzonder ornament en twee wijnflessen uit de voormalige gracht van de borg

Naast tentoonstellingen werden ook activiteiten georganiseerd: dat begon op de laatste dag van de kerstvakantie met de 'Dag van het scheepsmodel'. Hiervoor was een wedstrijd georganiseerd, waarbij kinderen hun

Prijswinnaars van de wedstrijd 'Bouw je eigen scheepsmodel'

scheepsmodel mochten inzenden en deze kwamen in een speciale vitrine te staan. Op de dag zelf werd een demonstratie gehouden van scheepjes in flessen, waren boeken te koop over schepen en konden kinderen scheepjes in flessen knutselen. Nou ja, flessen...om het werkbaar te houden hadden vrijwilligers wekenlang appelmoespotten verzameld en dat werkte prima als alternatief.

Hoogtepunt van de dag was de onthulling van de 'Mathilde', een groot scheepsmodel dat helemaal door vrijwilligers was gerestaureerd. Het schip was geschonken door de voormalige zeevaartschool op Terschelling: het model dateerde van 1948 en werd gebruikt om les te geven over tuigage. De 'Mathilde' had oorspronkelijk gevaren onder de vlag van Delfzijl, een reder uit Delfzijl was de eigenaar in de 19e eeuw. Dat het model weer hele-

'Dag van het scheepsmodel'

maal gerestaureerd was en voorzien van een mooie entourage, was wel een feestje waard. Expeditie Grunn'n deed er zelfs verslag van.

Onthulling van de Mathilde met RTV-Noord, gerestaureerd door Willem Oudman.

In de herfstvakantie organiseerde het museum voor de derde keer de Bodemschattendag, met dit keer als thema Dino's en fossielen. Vrijwilligers hadden bollen gemaakt van gips, waarin een echt fossiel verstopt zat: kinderen mochten onder begeleiding en met een veiligheidsbril op de fossielen uithakken en dat was een groot succes.

In oktober heeft Aafke Steenhuis samen met haar man een lezing gegeven in het MuzeeAquarium, over het boek 'Wereldhavens' dat zij uitgegeven hebben. Hiervoor zijn zij tien jaar lang op reis geweest langs belangrijke havens, waar Aafke schilderijen van maakte en haar man foto's.

Begin november heeft het MuzeeAquarium meegedaan met de Nationale Microscopendag, waarvoor een microscoop ontving van de Rijksuniversiteit Groningen. Bezoekers konden de kleinste objecten uit de collectie bekijken: fascinerende kristallen en fossielen.

Alle activiteiten en tentoonstellingen hebben als doel om de collectie van het MuzeeAquarium in de spotlights te zetten en te verbinden met de actualiteit. Door veel aandacht aan de activiteiten te besteden via persberichten en posts op social media, wordt een steeds breder publiek naar het MuzeeAquarium getrokken.

Bodemschattendag

Bodemschattendag

Deelname aan de microscopendag

Het Jumboboek over Historisch Delfzijl

Een bijzondere activiteit was het Jumbo-boek: de Jumbo-vestiging aan de Jachtlaan in Delfzijl wilde graag een actie opzetten, waarbij klanten stickers konden sparen voor een verzamel-album over de historie van Delfzijl. Hiervoor werd medewerking gezocht met het MuzeeAquarium, om de afbeeldingen en teksten te verzamelen. Een aantal medewerkers heeft zich hiermee beziggehouden en het resultaat was bijna een rage: de boeken waren niet aan te slepen en de plaatjes werden overal geruild. Aan het eind van de actie werd samen met de Jumbo een ruildag georganiseerd in het MuzeeA-

De voorbereidingen voor de jumboplaatjesruilmiddag

quarium: een groot succes. Met name de reacties waren erg leuk voor het MuzeeAquarium: zo werden inwoners van Delfzijl op een aansprekende manier geïnformeerd over hun historie en wat daarover in de collectie van het MuzeeAquarium te vinden is.

Omdat het museum een groot oppervlak beslaat, kunnen dergelijke evenementen plaatsvinden zonder dat het reguliere museumpubliek daardoor gehinderd wordt. Daarnaast gaat het museum op verzoek 's avonds open voor bijeenkomsten.

Bezoekers

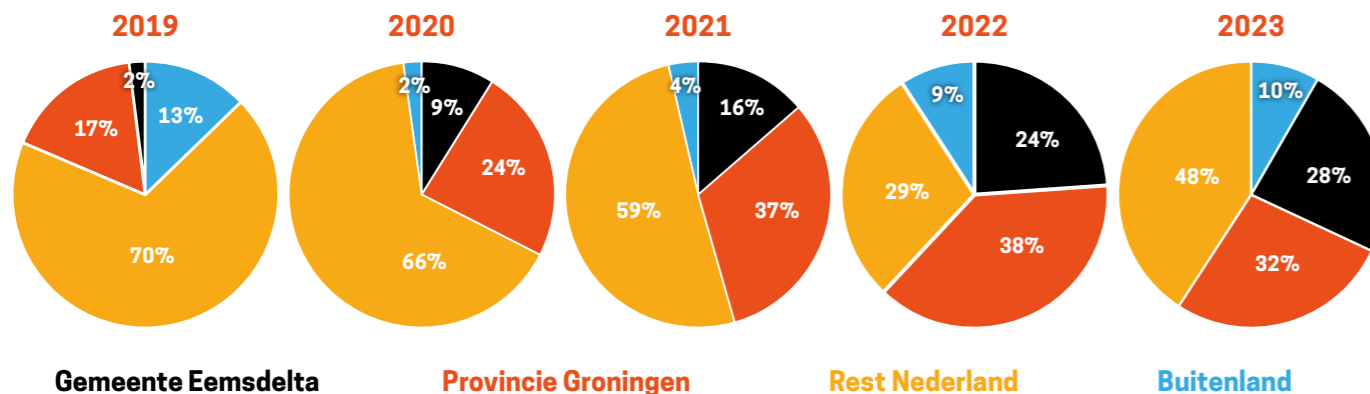
In de inleiding is het al even genoemd: het museum mocht zich het afgelopen jaar weer verheugen in een mooi bezoekersaantal: in 2022 was dat 19.425 en in 2023 eindigden we met 23.561 personen die het museum hadden bezocht.

De bezoekers worden bij binnenkomst gevraagd naar de cijfers van hun postcode. Deze worden ingevoerd in het digitale kassasysteem en op die manier heeft het museum inzicht in de herkomst van haar bezoekers. Zo blijkt jaarlijks dat het grootste deel van onze bezoekers buiten de provincie Groningen woont.

Toch kon het museum ook dit jaar weer een aantal mensen verblijden met een gratis entreekaartje: groepen

GEBIED	AANTAL	%
Gemeente Eemsdelta	1882	28%
Provincie Groningen	2150	32%
Rest Nederland	3227	48%
Buitenland	707	10%
totaal Nederland	5377	79%
totaal aantal bezoekers waarvan de postcode geregistreerd is	6790	100%

Oekraïense vluchtelingen die in Delfzijl en omgeving verbleven en groepen uit het asielzoekerscentrum. Het museum heeft dankzij een schenker die anoniem wenst te blijven sinds een paar jaar een bedrag dat besteed kan worden aan bijzondere groepen uit de samenleving.

Taartdiagram met daarin de bezoekers ingedeeld naar postcodecijfers.

Bezoekers aantallen MuzeeAquarium 2023 gesorteerd op entreebewijzen

	jan	feb	mrt	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	totaal
Volwassenen	554	487	562	639	691	550	1067	1108	637	846	369	266	7776
Kinderen 4 t/m 17	279	164	157	170	125	57	241	371	61	544	51	50	2270
Kinderen 0 t/m 3	104	91	78	84	51	35	130	146	48	98	42	52	959
Familiekaart	446	344	387	626	304	193	900	1274	177	647	150	176	5624
Groepen	0	0	175	77	181	109	34	0	249	87	107	0	1019
Donateur	71	70	48	46	44	17	40	57	43	77	107	87	707
Evenementen	6	4	3	2	2	4	7	14	9	11	4	3	69
Museumkaart	270	305	343	323	336	263	440	593	348	373	221	164	3979
Museumjongerenkaart	42	64	45	55	58	23	73	154	12	61	17	23	627
Groepen kinderen	0	15	9	66	13	243	85	95	0	5	0	0	531
Totaal	1772	1544	1807	2088	1805	1494	3017	3812	1584	2749	1068	821	23561

Tabel met het aantal bezoekers in de afgelopen vijf jaar

	2019	2020	2021	2022	2023
totaal	25359	15607	13688	19349	23561

Donateurs, fondsen, subsidiegevers en sponsors

Er gaan elk jaar wat donateurs af, er komen ook elk jaar weer wat bij en per saldo is er dan een kleine groei. Donateurs betalen minimaal 25 euro per kalenderjaar. Doneren zij meer dan 25 euro, dan wordt dat deel gestort in het aankoopfonds van het museum. In 2023 is vanuit dit fonds een tweetal litho's van Evert Mus gekocht, met daarop schelpen afgebeeld.

Donateurs ontvangen elk kalenderjaar een pasje dat recht geeft op gratis entree voor henzelf en een metgezel. Omdat de pasjes gescand worden bij de balie, is voor het museum zichtbaar dat van deze mogelijkheid dankbaar gebruik wordt gemaakt. De donateurs worden uitgenodigd voor activiteiten en voor openingen van tentoonstellingen.

Bezoekers in het museum

Bezoekers kijken naar een tentoonstelling

Pinkstertrailroute door het museum

Pinkstertrailroute door het museum

Het MuzeeAquarium ontvangt reguliere subsidie van de gemeente Eemdelta, op basis van de exploitatiebegroting. De provincie Groningen geeft een vierjarige subsidie voor activiteiten, onder andere gebaseerd op het jaarlijkse activiteitenplan. Eén van de voorwaarden is, dat het museum zich niet alleen op een lokaal publiek richt, maar ook bovenregionaal opereert. Dat doet het museum door deel uit te maken van een bovenregionaal netwerk, maar ook door bijvoorbeeld bekendheid te geven aan haar aanbod in een gebied dat groter is dan de eigen provincie: Friesland, Drenthe en Noord-Duitsland. Bovendien zijn bijvoorbeeld de tentoonstellingen zo opgezet, dat ze ook aansprekend zijn voor bezoekers die Delfzijl (nog) niet kennen: thema's als fotografie en

filmhistorie worden wel verbonden aan Delfzijl, maar zijn ook interessant voor bovenlokale bezoekers.

Op het gebied van meerjaren-sponsoring zijn er een paar trouwe sponsors, maar veel bedrijven gaan geen meerjarenverplichting meer aan voor sponsoring. Zij blijven het museum wel trouw in het huren van vergaderruimte en het ontvangen van hun relaties in het museum, en ook dat wordt door het museum erg gewaardeerd.

De bijdragen van sponsors worden ingezet voor eenmalige activiteiten en tijdelijke tentoonstellingen. De sponsors zijn terug te vinden op een groot bord bij de entree van het museum en hun logo's en namen staan op de affiches en uitnodigingen voor tentoonstellingen.

Collectie, registratie, beheer en depot

De presentatie werd uitgebreid met een wand over de binnenvaart en de radiohut werd voorzien van een nieuwe inrichting, met een interactief gedeelte waar kinderen hun naam in morse zichtbaar kunnen maken op een lichtbalk.

De collectie van het MuzeeAquarium is divers en bestaat uit een natuurhistorisch en cultuurhistorisch ge-

Haaien- en roggeneitjes

deelte en een zeeaquarium. Het zeeaquarium herbergt vissen en kleine dieren uit de Waddenzee en de Noordzee. Daarmee is het een uniek stukje levend erfgoed, wat inzicht geeft in het leven aan de andere zijde van de dijk die het museum scheidt van de zee. De Waddenzee staat op de Unesco Werelderfgoedlijst en verdient zeker aandacht binnen het bereik van dit museum.

Het zeeaquarium valt onder het landelijk diereninbesluit en moet daarom verantwoording afleggen aan de R.V.O. (Rijksdienst voor ondernemend Nederland). Eén van de eisen is bijvoorbeeld het contract met een dierenarts dat het museum heeft afgesloten, voor regelmatige controle. Voor het zeeaquarium is een marienebioloog in dienst, die ook werkzaam is voor de Rijksuniversiteit Groningen.

In het rariteitenkabinet van het museum wordt de bijzondere combinatie van collecties toegelicht: de oorsprong ligt in het Museum voor Overzeese Handelsbetrekkingen dat al in 1929 werd opgericht in Delfzijl. Dankzij de scheepvaart was de havenplaats een internationaal toneel voor handelsverkeer. Zo ontstond een collectie van artefacten uit verschillende landen en na-

Een pasgeboren roggetje is bijna doorzichtig

tuurhistorische en exotische objecten zoals fossielen en schelpen. Een havenstad als Delfzijl, ontstaan uit een vesting, was in menige oorlog een strijdtoneel en leverde een rijk scala aan objecten en verhalen op die de scheepvaarthistorie en de historie van Delfzijl als plaats vertegenwoordigen. De bezoeker kan van dit royale aanbod genieten in een museum waarin de route hem vanaf het rariteitenkabinet voert naar het ontstaan van de aarde, mineralen, gesteenten, schelpen, fossielen, archeologie met het meest noordelijke hunebed van Nederland als topstuk en dan via een presentatie over het ontstaan van Delfzijl als plaats naar het thema scheepvaarthistorie.

Ook in 2023 is de collectie uitgebreid met een aantal aankopen en schenkingen. De belangrijkste aankopen

Met de vissersboot er op uit om garnalen te vangen voor het aquarium

zijn de eerder genoemde litho's, van de schenkingen is het grote scheepsmodel dat gebouwd is door Pilon zeker het vermelden waard. Dit model stond bij Groningen Seaports, waar het niet meer paste bij de inrichting. Zij hadden het in bruikleen en de familie was het eens met hun idee om het aan het MuzeeAquarium te schenken. Bovendien was dat de enige plaats waar het gehavende schip gerestaureerd kon worden: vrijwilligers zijn hier al maanden mee bezig.

Het museum heeft een inpandig depot en kan de klimaatomstandigheden daar zelf monitoren. Het beheer en behoud van de collectie is verdeeld onder de verschillende collectiegroepen, omdat dit allemaal specialismen zijn.

Communicatie en PR

Een opmerkelijke gebeurtenis dit jaar was de bijzondere status die de gemeente in 2023 verleende aan de Molukse graven van Knil-strijders en hun partners in Farmsum. Op de begraafplaats is een bord geplaatst met een QR-code, die verwijst naar een informatiepagina op de website van het MuzeeAquarium.

Het museum verspreidt jaarlijks zelf folders, flyers en affiches: met het busje van het museum wordt een route afgelegd door de drie noordelijke provincies en door Noord Duitsland, langs toeristische bestemmingen, vakantieparken, culturele instellingen en toeristeninformatiebureaus. Bij acties die speciaal voor kinderen interessant zijn, worden flyers en affiches verspreid op scholen in de omgeving, zoals voor de Dag van de Boudschatten.

Voor dergelijke activiteiten neemt het museum ook deel aan een promotiecampagne op websites als 'Wegmetdekids Groningen', waar veel jonge gezinnen op kijken om in de schoolvakanties uitjes te plannen. Verder worden activiteiten en exposities aangekondigd via VanPlan, een site die bemiddelt voor de noordelijke dagbladcombinaties. Omroep Eemsdelta en RTVNoord

krijgen ook standaard de persberichten van het museum toegestuurd. Marketing Eemsdelta beheert de matrixborden in de gemeente Eemsdelta en plaatst daarop korte informatie over exposities en activiteiten. Standaard staat op de borden bij Delfzijl vermeld dat het MuzeeAquarium dagelijks geopend is van 10:00 uur tot 17:00 uur.

Het museum wordt regelmatig uitgenodigd om in de uitzending van Omroep Eemsdelta te komen vertellen over de activiteiten en tentoonstellingen, onder andere tijdens het programma Lunchradio.

Het museum plaatst regelmatig een bericht op de social media: het heeft een account op facebook, instagram en een nieuwsblog op de eigen website. Ook repost het museum ingezonden filmpjes en foto's van bezoekers.

Voor wat betreft de interne communicatie houden de afzonderlijke collectiegroepen, de tentoonstellingsgroep en de baliegroep regelmatig overleg. Mededelingen gaan doorgaans via een mailing rond en vier of vijf keer per jaar ontvangen de vrijwilligers en het bestuur de interne nieuwsbrief.

Organisatie en personeel, de culturele codes en de VVV

Het MuzeeAquarium is een stichting met een bestuur en een directeur. Het bestuur bestaat uit 7 leden en is onbezoldigd. De directeur en de manager facilitaire en technische zaken vormen samen het Management Team. Naast de directeur (0,5 fte) is een managementassistent aangesteld voor 8 uur in de week. De salarissen blijven binnen de grenzen van de Wet Normering Topinkomens.

Het museum wordt gedragen door 70 vrijwilligers, georganiseerd in verschillende groepen: de baliemedewerkers, de collectiegroepen scheepvaart, historie Delfzijl, geologie en fossielen, archeologie, zeeaquarium en collectieregistratie. Daarnaast zijn er nog vrijwilligers werkzaam op de administratie, in de tentoonstellingsgroep, de bibliotheek/het archief, de gidsengroep en de museumwinkel. De maandag is sinds jaar en dag de vaste vrijwilligersdag, waarop de meeste collectiegroepen aanwezig zijn.

Voor elke afdeling zijn vrijwilligers te vinden, behalve voor de schoonmaak en de tuin. Deze werkzaamheden zijn daarom uitbesteed aan professionele bedrijven.

Baliemedewerkers in het museum

Met zoveel bezoekers van het museum of van vergaderingen 's avonds is het logisch dat er vaker moet worden schoongemaakt. En voor wat betreft de tuin doet de gemeente het grote werk, zoals het maaien van het gras en het schoonmaken van de sloten. De borders worden bijgehouden door het groenbedrijf.

Het bestuur van het MuzeeAquarium heeft zich geconformeerd aan de Code Cultural Governance en hanteert

een bestuursreglement en directiereglement. Vanaf het moment van introductie van deze code is een rooster van aftreden ingegaan. Het bestuur vergadert normaalgesproken tien keer per jaar, zo ook in het afgelopen jaar. Naast de Code Cultural Governance is er ook oog voor de Code diversiteit en inclusie. Vanaf het einde van 2022 neemt het museum deel aan de door de provincie Groningen en gemeente Groningen opgezette workshop over de Code Fair Pay/Fair Practice, samen

Vrijwilligers in het souterrain

met het Hoogeland Museum Warffum en het Veenkoloniaal Museum te Veendam.

Met deze musea onderhoudt het MuzeeAquarium nauwe contacten, evenals met Museum Stad Appingedam en Museum Helmantel te Westeremden. Het netwerk omvat ook andere musea in Groningen, via het door Erfgoedpartners georganiseerde directeurenoverleg. Binnen de gemeente heeft het museum zitting in het Cultureel Platform Eemsdelta.

De directeur is lid van de programmacommissie van de Omroep Eemsdelta. Verder heeft het museum zich aangesloten bij het samenwerkingsproject van de Waddencentra: musea en bezoekerscentra langs de Waddenkust tot en met Den Helder, die een aquarium exploiteren en aandacht besteden aan de Waddenzee als cultureel erfgoed.

Het gaat het museum voor de wind, maar het bestuur en de medewerkers blijven zich voortdurend bewust van de opgave waar zij voor staan: hoe realiseren we groei (uitbreiding) en hoe bestendigen we de (financiële) positie van het MuzeeAquarium in een tijd waarin subsidies en cultuuruitingen steeds meer onder druk komen te staan. Hoe verhogen we de eigen inkomsten en bouwen we een gezonde reserve op om eventuele risico's op te kunnen vangen. Daarom is in 2023 een Raad van Advies samengesteld, die in het afgelopen jaar één keer bij el-

kaar is gekomen. In de Raad van Advies zijn verschillende competenties vertegenwoordigd: museumorganisatorisch, financieel, juridisch en overheid.

Het museum deelde de balie en de winkel met de VVV Eemsdelta. De VVV betaalde hiervoor maandelijks huur aan het museum. Beide organisaties werken zoveel mogelijk samen en hebben regelmatig overleg met elkaar. Per 1 juli kwam een eind aan deze samenwerking, omdat de VVV haar businessmodel moest veranderen: de vraag naar een bemand informatiepunt werd steeds kleiner en het werd steeds moeilijker hiervoor vrijwilligers te vinden. Besloten werd, dat een digitaal informatiepunt in de vorm van een touchscreen en een uitgebreide folderkast aanwezig zouden blijven in het MuzeeAquarium. De organisatie Toeristische informatie Eemsdelta houdt deze informatievoorziening up to date. Tijdens de personeelsbarbecue in juli is afscheid genomen van de VVV-collega's.

De opkomst was hoog: prachtig om te zien dat er zoveel mensen zijn die hun kennis en ervaring in willen zetten voor het museum. In september is een inloop-informatieochtend gehouden voor de werving van nieuwe vrijwilligers en dat is een beproefde methode gebleken om het team uit te breiden. We gaan dan ook vol vertrouwen en enthousiasme door op de ingezette koers!

De interactieve tafel op de
borgententoonstelling

Stichting MuzeeAquarium Delfzijl

Zeebadweg 7 | 9933 AV Delfzijl | telefoon 0596 - 63 22 77

www.muzeeaquarium.nl | info@muzeeaquarium.nl